

POSTANOWIENIE

Dnia 11 sierpnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Pacuda (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Dawid Miąsik

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z protestu B. W.

przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Spółecznych i Spraw Publicznych w dniu 11 sierpnia 2015 r.,

odrzuca nazwane "Protest przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej" pismo B. W. z dnia 25 czerwca 2015 r. oraz jego kolejne pisma z dnia 13 lipca 2015 r. i 4 sierpnia 2015 r.

UZASADNIENIE

Wyborca B. W. wniósł do Sądu Najwyższego pismo z dnia 25 czerwca 2015 r. określone przez niego jako „protest przeciwko ważności wyboru Prezydenta RP”, a nadto pisma z dnia 13 lipca 2015 r. i z dnia 4 sierpnia 2015 r.

W piśmie z dnia 25 czerwca 2015 r. jego autor podniósł, że „na podstawie art. 129 ust. 2 ustawy z dnia 2 kwietnia 1997 r. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej zaskarża ważność wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 czerwca 2015 r., która według art. 129 ust. 2 Konstytucji RP nie może być zakończona, bo z uwagi na brak ustawowego określenia zasad zgłoszenia protestu konstytucyjnego przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej, przepis ten nie może być zrealizowany”.

Zdaniem autora protestu, art. 129 ust. 2 Konstytucji RP nie jest samowystarczalny, w efekcie czego Sąd Najwyższy nie może w ogóle rozstrzygać o ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej przed wydaniem ustawy wykonawczej do art. 129 ust. 2 Konstytucji RP. W jego ocenie, z systematyki art. 129 Konstytucji RP i sekwencji treści jego dwóch pierwszych ustępów wynika konstytucyjne wymaganie, jakie spełniać musi rozstrzygająca ważność wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej (wiążąca prawnie) w postępowaniu przed Sądem Najwyższym. Protest przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej jest określony jako drugi w kolejności; pierwszą, rozpoczynającą postępowanie jest stwierdzenie ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej przez Sąd Najwyższy określone w art. 129 ust. 1 Konstytucji RP.

Wnoszący „protest” dodał też, że brak ustawy wykonawczej do art. 129 ust. 2 Konstytucji RP stanowi przesłankę wadliwości postępowania, w którym doszło w dniu 23 czerwca 2015 r. do stwierdzenia ważności wyboru Prezydenta RP i jest to wadliwość na tyle istotna, iż z tej przyczyny jest ono nieważne.

Nieważne jest zatem postępowanie z udziałem osób nieuprawnionych do orzekania w Sądzie Najwyższym. Powołanie ich na sędziego Sądu Najwyższego, które nie było przedmiotem wykonywania przez suwerena swoich uprawnień wynikających z art. 4 ust. 2 Konstytucji RP, jest nieistniejące (art. 39 k.c.). To właśnie związek art. 179 z art. 4 Konstytucji RP określa demokratyczną legitymację sędziego. Z jej braku wynika skutek przewidziany w art. 379 pkt 4 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oraz w art. 227 k.k.

W piśmie z dnia 13 lipca 2015 r. B. W. powielił zarzuty wskazane w piśmie z dnia 25 czerwca 2015 r. Natomiast w piśmie z dnia 4 sierpnia 2015 r. zarzucił bezczynność polegającą na braku rozpatrzenia do chwili obecnej protestu konstytucyjnego zgłoszonego listem poleconym w dniu 25 czerwca 2015 r. do Sądu Najwyższego przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 czerwca 2015 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Konstytucja RP w art. 129 ust. 1 i 2 przyjęła zasadę, że ważność wyboru Prezydenta stwierdza Sąd Najwyższy, a protest przeciwko ważności tego wyboru przysługuje wyłącznie na zasadach określonych w ustawie, przez którą należy rozumieć aktualnie obowiązującą ustawę z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz.U. Nr 21, poz. 1510 ze zm., dalej Kodeks wyborczy), a nie – jak sugeruje autor ocenianego „protestu” – nieobowiązującą już ustawę z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta RP. Przepisy Kodeksu wyborczego przyznają wyborcy prawo zgłaszania do Sądu Najwyższego w terminie określonym w art. 321 § 1 protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta z przyczyn wymienionych w art. 82 § 1. Rozstrzygając o ważności wyboru Sąd Najwyższy, z mocy art. 324 § 1 i 2 Kodeksu wyborczego, podejmuje uchwałę na podstawie, między innymi, opinii wydanych w wyniku rozpoznania tych protestów, stosując w postępowaniu odpowiednio przepisy ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. Nr 240, poz. 2052 ze zm.). Uchwałę Sądu Najwyższego przedstawia się niezwłocznie Prezydentowi Rzeczypospolitej oraz Marszałkowi Sejmu, a także przesyła Państwowej Komisji Wyborczej i ogłasza w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (art. 324 § 3 Kodeksu wyborczego). Już tylko te przepisy jasno wskazują na „ostateczny charakter władczy” uchwały Sądu Najwyższego rozstrzygającej o ważności wyborów.

Skarżący przedstawia natomiast własną interpretację art. 129 ust. 2 Konstytucji RP, w ramach której wywodzi, że Kodeks wyborczy nie mieści się w granicach upoważnienia art. 129 ust. 2 Konstytucji RP oraz że dla zgłoszenia protestu konstytucyjnego przeciwko ważności wyboru Prezydenta RP i zainicjowania postępowania przed Sądem Najwyższym konieczne jest uprzednie podjęcie przez Sąd Najwyższy uchwały o ważności wyboru Prezydenta RP.

Sąd Najwyższy stoi jednakże na stanowisku, iż nie ma czegoś takiego jak „protest konstytucyjny”, który wyborca mógłby wnieść od uchwały stwierdzającej ważność wyboru. Wbrew wywodom autora pisma, z art. 129 ustawy zasadniczej nie wynika bowiem prawo wyborcy do „protestu konstytucyjnego”. Powołany przepis pozostawia stwierdzenie ważności wyboru Sądowi Najwyższemu, natomiast określenie zasad zgłoszenia przez wyborcę protestu przeciwko ważności wyboru - ustawie. Co już wcześniej zostało zaś podniesione, delegacja zawarta w art. 129

ust. 2 Konstytucji RP została zrealizowana właśnie przez uchwalenie Kodeksu wyborczego. Przepisy tej ustawy (Kodeksu wyborczego) nie przewidują z kolei „protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta RP”, którą stwierdził już Sąd Najwyższy, podejmując w tym przedmiocie uchwałę i podając ją do wiadomości publicznej, a protest w niej przewidziany jest rozpoznawany wyłącznie na zasadach określonych w art. 321-323 w związku z art. 82 Kodeksu wyborczego.

Należy również zauważyć, że wcześniej wniesiony przez B. W. protest wyborczy został pozostawiony bez dalszego biegu, zgodnie z postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 2015 r., III SW 56/15, wydanym na podstawie art. 322 § 1 Kodeksu wyborczego.

Ze wskazanych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

kc